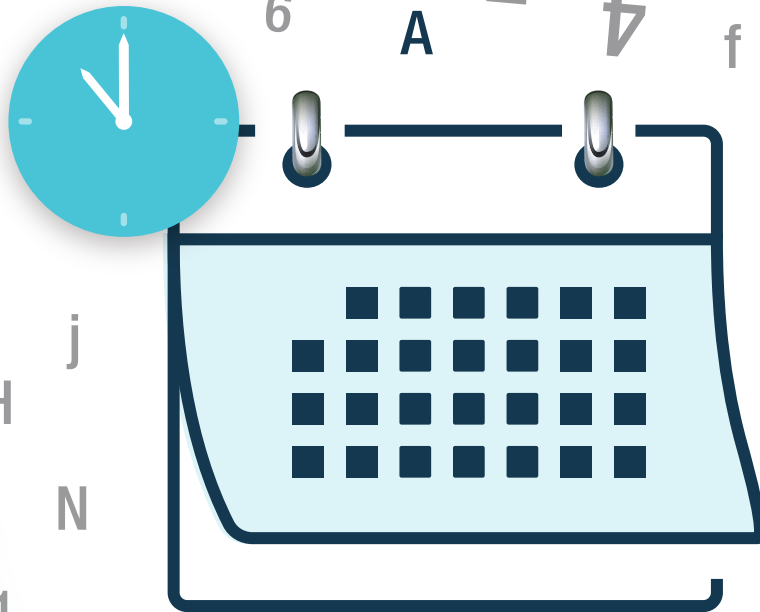

POLITIKA DISEMINACIJE

Prosinac, 2022.

POLITIKA DISEMINACIJE STATISTIČKIH PODATAKA DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU

SADRŽAJ

UVOD	3
RELEVANTNI PRAVNI PROPISI	4
KVALITETA STATISTIČKIH PODATAKA	4
KOMUNIKACIJSKI KANALI ZA DISEMINACIJU STATISTIČKIH PODATAKA	4
OBJAVLJIVANJE STATISTIČKIH PODATAKA	5
Osnovna pravila objavljivanja statističkih podataka	6
Dostupnost statističkih podataka	6
Vrste objavljenih statističkih podataka	7
OBJAVLJIVANJE STATISTIČKIH PODATAKA NA INTERNETSKIM STRANICAMA	8
Mediji objavljivanja statističkih podataka	9
ROKOVI OBJAVLJIVANJA STATISTIČKIH PODATAKA	12
Kalendar objavljivanja statističkih podataka	12
Program publiciranja	13
PROMJENE U ROKOVIMA OBJAVLJIVANJA	14
ISPRAVLJANJE POGREŠAKA U OBJAVLJENIM STATISTIČKIM PODACIMA	15
DOSTUPNOST INFORMACIJA I STATISTIČKIH PODATAKA NA ZAHTJEV KORISNIKA	18
Zahtjevi korisnika za objavljenim podacima	19
Zahtjevi korisnika za neobjavljenim podacima	19
Zahtjevi za povjerljivim podacima za znanstvene svrhe	19
Knjižnica Zavoda	20
DRUŠTVENE MREŽE	20
KORIŠTENJE STATISTIČKIH PODATAKA	20

UVOD

Državni zavod za statistiku (u nastavku teksta: Zavod) glavni je nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske i glavni predstavnik nacionalnoga statističkog sustava pred europskim i međunarodnim tijelima nadležnima za statistiku.

Diseminacija statističkih podataka podrazumijeva sve aktivnosti koje se odnose na predstavljanje rezultata službene statistike široj javnosti te načine i oblike kojima statistički podaci i statističke analize postaju dostupni korisnicima.

Diseminaciju statističkih podataka Zavod provodi u skladu s:

- [Uredbom \(EZ\) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici](#) od 11. ožujka 2009. i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31. 3. 2009.) koja je izmijenjena Uredbom (EU) br. 2015/759 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici (SL L 123, 19. 5. 2015.)
- [Zakonom o službenoj statistici](#) (u nastavku teksta: Zakon)
- [Temeljnim načelima službene statistike Ujedinjenih naroda](#)
- [Kodeksom prakse Europske statistike](#).

Jedna od dužnosti Zavoda jest učinkovita i pravodobna priprema i diseminacija kvalitetnih statističkih pokazatelja koji utječu na ekonomske i društvene pojave i procese te osiguravaju korisnicima pouzdan izvor za donošenje odluka i usklađivanje svojih stavova na temelju činjenica.

Sadašnji i budući korisnici razlog su i svrha postojanja i razvoja statističkog sustava. Budući da su potrebe korisnika najvažnije za razvoj službene statistike, aktivnosti Zavoda moraju biti usmjerene na zadovoljavanje njihovih potreba, što se ostvaruje zajedničkim dijalogom korisnika i nositelja službene statistike.

Zagreb, 6. prosinca 2022.

RELEVANTNI PRAVNI PROPISI

Zavod diseminira statističke podatke prikupljene u skladu sa Zakonom, Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti u agregiranom obliku, odnosno u obliku u kojem statističku jedinicu nije moguće identificirati ni izravno ni neizravno.

Povjerljive statističke podatke moguće je diseminirati samo u slučajevima i na načine određene Zakonom.

KVALITETA STATISTIČKIH PODATAKA

Kvalitetu statističkih podataka Zavod osigurava primjenom načela kvalitete, a to su relevantnost, točnost, pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja, usklađenost i usporedivost, dostupnost i jasnoća podataka.

KOMUNIKACIJSKI KANALI ZA DISEMINACIJU STATISTIČKIH PODATAKA

Osnovni komunikacijski kanal Zavoda za diseminaciju statističkih podataka jesu internetske stranice Zavoda.

Diseminaciju statističkih podataka Zavod provodi putem:

- medija objavljivanja statističkih podataka
- specijaliziranih internetskih stranica
- elektroničke pošte
- društvenih mreža
- telefonskih kontakata
- knjižnice Zavoda.

OBJAVLJIVANJE STATISTIČKIH PODATAKA

Definicije

Rezultat službene statistike jest svaki statistički podatak koji sadržajno osigurava svrhu službene statistike te koji se proizvede i diseminira u skladu s odredbama Zakona i pozitivnim propisima koji uređuju službenu statistiku. Statistički podatak označuje kvantitativne i kvalitativne, agregirane i reprezentativne podatke te informacije koje opisuju masovnu pojavu u promatranoj populaciji u određenom vremenu.

Statistički podaci, u širem smislu, mogu biti brojčane vrijednosti, informacije (statističke analize, metodološka objašnjenja), metapodaci, grafikoni, infografike i interaktivne karte.

Brojčana vrijednost jest svaka vrijednost koja se može podvrgnuti statističkoj obradi ili je rezultat statističke obrade. Njome opisujemo bitna svojstva nekog skupa, a primjenjuje se za opažanje i mjerenje određene statističke pojave.

Informacija podrazumijeva statističku analizu, odnosno tumačenje statističkih podataka iz kojih proizlazi određeno značenje i smisao, kao i metodološka objašnjenja koja definiraju izvore i metode prikupljanja podataka, obuhvat i definicije te druge elemente vezane za statistička istraživanja.

Metapodaci su podaci o populaciji, objektima, varijablama, metodologiji i kvaliteti koji opisuju obilježja izvora, odnosno strukturirani podaci koji opisuju, objašnjavaju, lociraju ili na neki drugi način omogućuju lakše upravljanje statističkim resursima, odnosno razumijevanje podataka.

Grafikon jest organizirani slikovni prikaz podataka, tj. grafička struktura koja predstavlja veze i međudnose dviju ili više pojava ili vrijednosti te može prikazati vremenske serije, trendove i strukture statističkih pojava.

Infografika jest vizualni prikaz statističkih podataka s pomoću grafičkih elemenata koja se primjenjuje za jasniji prikaz informacija i pojava.

Interaktivna karta jest kartografska vizualizacija statističkih podataka povezanih i prikazanih na određenoj prostornoj razini.

Osnovna pravila objavljivanja statističkih podataka

Zavod samostalno, neovisno, nepristrano i objektivno donosi odluke vezane za metodološke osnove, obuhvat statističkih podataka, kao i vrijeme i način njihova objavljivanja.

Objavljeni statistički podaci utemeljeni su isključivo na rezultatima provedenih statističkih aktivnosti u kojima su primijenjene odgovarajuće metodologije, statistički koncepti, metode, alati i postupci.

Pri objavljivanju statističkih podataka različitim je komunikacijskim kanalima za diseminaciju statističkih podataka jasno naznačeno da je riječ o službenoj statistici koju Zavod priprema, prikuplja, proizvodi i diseminira.

Zavod ima prepoznatljiv vizualni identitet čije je obvezatno korištenje jasno definirano Knjigom grafičkih standarda.

Svako objavljivanje statističkih podataka koji se prvi put stavljaju korisnicima na raspolaganje u skladu je s Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i planom navedenim u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka. Podaci su dostupni na internetskim stranicama Zavoda točno u 11 sati određenog dana.

Dostupnost statističkih podataka

Statistički podaci moraju biti dostupni svim korisnicima na jednak način i u isto vrijeme. Korisnici nemaju pravo pristupa statističkim podacima prije njihova službenog objavljivanja.

Pristup statističkim podacima prikupljenima za potrebe pojedine statističke aktivnosti prije njihova službenog objavljivanja imaju isključivo zaposlenici Zavoda kojima je u

djelokrugu rada provođenje statističke aktivnosti (prikupljanje i obrada) za čiju su svrhu podaci prikupljeni, zaposlenici kojima je u djelokrugu rada objavljivanje statističkih podataka te glavni/a ravnatelj/ica, i to u opsegu i za potrebe one faze rada za koju su zaduženi.

Radi zaštite statističkih podataka svi zaposlenici Zavoda i vanjski izvršitelji koji na temelju ugovora obavljaju poslove za Zavod potpisuju Izjavu o povjerljivosti, kojom se obvezuju da će sa statističkim podacima kojima imaju pristup, postupati u skladu s odredbama Zakona i drugim aktima proizašlima iz njega, a koji su vezani za povjerljivost i zaštitu statističkih podataka, te da će se njima koristiti isključivo za potrebe službene statistike, odnosno obavljanja poslova za Zavod.

Vrste objavljenih statističkih podataka

Objavljene statističke podatke dijelimo na:

- privremene podatke
- konačne podatke
- revidirane podatke.

Privremeni podaci podrazumijevaju skupove podataka određenoga statističkog istraživanja kod kojih je u trenutku objavljivanja poznato da će se poslije mijenjati iz određenoga opravdanog razloga.

Pri objavljivanju privremenih podataka treba jasno biti naznačeno (tekstom ili napomenom) da je riječ o privremenim podacima, što znači da će u nekome kasnijem razdoblju biti objavljeni konačni podaci.

Konačni podaci podrazumijevaju opširnije skupove podataka određenoga statističkog istraživanja koji se objavljuju nakon potpunog završetka obrade i analize.

Konačni se podaci ne naglašavaju ni tekstom ni oznakom.

Revidirani podaci podrazumijevaju promijenjene opširnije skupove podataka određenoga statističkog istraživanja koji su se u određenom razdoblju objavljivali kao konačni.

Do promjene konačnih i objavljivanja revidiranih podataka najčešće dolazi zbog promjena u klasifikacijama, definicijama i metodologijama te dostupnosti novih i kvalitetnijih izvora podataka i metoda ili dostupnosti novih statističkih podataka.

Pri objavljivanju revidiranih podataka jasno se mora naznačiti (tekstom ili napomenom) da je riječ o revidiranju prethodno objavljenih konačnih podataka. Svako objavljivanje revidiranih podataka mora sadržavati razloge i objašnjenja zbog kojih je došlo do revizije podataka.

Revidiranje objavljenih podataka provodi se u skladu s [Općom revizijskom politikom Zavoda](#).

OBJAVLJIVANJE STATISTIČKIH PODATAKA NA INTERNETSKIM STRANICAMA

Statistički podaci objavljeni na internetskim stranicama Zavoda dostupni su u obliku publikacija, baza podataka, zasebnih tablica, kartografskih prikaza, aplikacija i vizualizacija.

Radi postizanja boljeg razumijevanja službene statistike te izbjegavanja eventualnih nesporazuma, neobjektivne prezentacije, pogrešnog tumačenja i zlouporabe pri objavljivanju statističkih podataka objavljuju se metodološka objašnjenja, koja sadržavaju informacije o izvorima i metodama prikupljanja podataka, obuhvatu i definicijama te drugim elementima vezanima za statistička istraživanja.

Svi statistički podaci objavljeni na internetskim stranicama Zavoda od 2012. dostupni su na hrvatskome i engleskom jeziku, kako bi se sa svim korisnicima postupalo na isti način, odnosno kako bi im se osigurala jednaka mogućnost pristupa podacima.

Iznimno, Zavod će privremeno, samo na hrvatskom jeziku, objaviti statističke podatke koji nisu prethodno planirani Kalendarom objavljivanja statističkih podataka za određenu godinu, ali će ih, kad god je to moguće, objaviti i na engleskom jeziku.

Svi statistički podaci objavljeni na internetskim stranicama Zavoda dostupni su bez naplate.

Mediji objavljivanja statističkih podataka

Mediji objavljivanja statističkih podataka obuhvaćaju tiskane publikacije ili publikacije u elektroničkom obliku, baze podataka, zasebne tablice, aplikacije i interaktivne prikaze.

Baze podataka i zasebne tablice (Statistika u nizu) odnose se na organizirani skup statističkih podataka iz više statističkih područja za određeno razdoblje.

Aplikacije podrazumijevaju vizualni prikaz različitih statističkih podataka na zanimljiv i korisnicima prilagođen način.

Interaktivni prikazi podrazumijevaju skup naredbi i računalnih programa dizajniranih kako bi se kretanje statističkih pojava prikazalo vizualno, na korisnicima interesantan način.

Statističke publikacije objavljuju se u određenim razdobljima, ovisno o periodici provođenja statističkih istraživanja te prema unaprijed utvrđenim rokovima objavljivanja definiranim u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Sve publikacije Zavoda najavljene Kalendarom objavljivanja statističkih podataka od 2010. nadalje dostupne su na internetskim stranicama Zavoda i u elektroničkim medijima. U knjižnici Zavoda dostupne su u tiskanom obliku ili na elektroničkim medijima.

Zavod zadržava pravo smanjenja obuhvata publikacija u tiskanom obliku bez prethodne najave u bilo kojem trenutku.

Distribucija publikacija Zavoda definirana je [Pravilnikom o distribuciji publikacija Državnog zavoda za statistiku](#), koji je dostupan na internetskim stranicama Zavoda.

Cijene publikacija i usluga objavljene su u Cjeniku publikacija i usluga Državnog zavoda za statistiku i u Programu publiciranja koji su dostupni na internetskim stranicama Zavoda.

Zavod objavljuje sljedeće vrste (serije) publikacija:

- Statističke informacije
- Hrvatska u brojkama
- Žene i muškarci u Hrvatskoj
- Priopćenja
- Statistička izvješća
- Metodološke upute
- Studije i analize
- Izvanredna izdanja.

Pojedine vrste publikacija (Statističke informacije, Hrvatska u brojkama, Žene i muškarci) sadržavaju i statističke podatke drugih nositelja službene statistike Republike Hrvatske, kao i institucija koje nisu dio sustava službene statistike.

Pri objavljivanju statističkih podataka drugih nositelja službene statistike i institucija koje nisu dio sustava službene statistike, naziv institucije, mora jasno biti naznačen kao izvor podataka.

Statističke informacije sadržavaju sažet izbor osnovnih godišnjih statističkih podataka prikazanih, u pravilu, u trogodišnjim serijama za Republiku Hrvatsku te pregled po županijama. Objavljuju se jedanput na godinu.

Hrvatska u brojkama sadržava najvažnije podatke gospodarskih i društvenih kretanja za Republiku Hrvatsku prikazane u petogodišnjim serijama i namijenjena je najširem krugu korisnika. Objavljuje se jedanput na godinu.

Žene i muškarci u Hrvatskoj sadržavaju podatke o kretanjima u društvu bez dodatnih statističkih ili socioloških analiza. Objavljuju se jedanput na godinu i podaci su prikazani na način da se izravno može pratiti položaj žena i muškaraca.

Priopćenja su kratke i brze statističke informacije koje se objavljuju ovisno o periodici provođenja statističkih istraživanja i utvrđenim rokovima obrade podataka, odnosno u određenom razdoblju po završetku obrade rezultata pojedinoga statističkog istraživanja.

U Priopćenjima se, u većini slučajeva, osnovni rezultati određenoga statističkog istraživanja objavljuju prvi put. Prvo objavljivanje rezultata statističkih istraživanja može se objavljivati u drugim medijima objavljivanja u sljedećim slučajevima:

- ako su osigurani preduvjeti za objavljivanje podataka u bazama podataka i/ili zasebnim tablicama dostupnima na internetskim stranicama Zavoda
- ako su osigurani preduvjeti za objavljivanje podataka u aplikacijama dostupnima na internetskim stranicama Zavoda.

Statistička izvješća prikazuju sveobuhvatne rezultate pojedinačnih statističkih istraživanja ili više njih iz istog područja i objavljuju se nakon obrade rezultata statističkih istraživanja za pojedina statistička područja, najčešće jedanput na godinu.

Za pojedina statistička područja podaci se objavljuju svake dvije ili više godina, ovisno o periodici provođenja statističkih istraživanja.

Metodološke upute sadržavaju informacije o izvorima i metodama prikupljanja podataka, obuhvatu i definicijama te drugim elementima u vezi sa statističkim istraživanjima. Namijenjene su svima koji provode statistička istraživanja, kao i korisnicima statističkih podataka radi njihova boljeg razumijevanja.

Metodološke upute objavljuju se povremeno, pri većim promjenama u metodologiji pojedinih statističkih istraživanja ili nakon uvođenja novih istraživanja, nomenklatura, klasifikacija, standarda, revizija, obrazaca i sličnoga.

Studije i analize čine autorski radovi koji su rezultat primjene statističkih metoda i analiza iz pojedinih statističkih istraživanja. Autori Studija i analiza jesu zaposlenici Zavoda i/ili vanjski suradnici. Objavljuju se povremeno i namijenjene su ponajprije znanstvenicima, gospodarstvenicima, statističkim stručnjacima te donositeljima odluka.

Izvanredna izdanja obrađuju pitanja važna za razvoj metodologije i statističkih standarda usporedivih sa statističkim standardima UN-a, Statističkog ureda Europske unije – Eurostata i drugih međunarodnih organizacija. Izvanredna izdanja objavljuju se povremeno te su namijenjena uglavnom stručnom krugu korisnika, a mogu biti i prijevodi stranih publikacija.

ROKOVI OBJAVLJIVANJA STATISTIČKIH PODATAKA

Svako objavljivanje statističkih podataka Zavoda koje se korisnicima stavlja na raspolaganje, neovisno o načinu na koji se podaci diseminiraju, unaprijed se najavljuje.

Kalendar objavljivanja statističkih podataka

Najavljivanje rokova objavljivanja statističkih podataka obavlja se putem Kalendara objavljivanja statističkih podataka (u nastavku teksta: Kalendar).

Kalendar je sredstvo planiranja i upravljanja objavljivanjem statističkih podataka te instrument koji omogućuje provođenje načela pravodobnosti i vremenske određenosti u praksi.

Kalendar za određenu godinu sadržava precizan pregled planiranih datuma objavljivanja svih statističkih podataka koje Zavod planira objaviti za cijelu statističku godinu unaprijed. Dostupan je na internetskim stranicama Zavoda (.pdf izdanje i interaktivna aplikacija).

Statistička godina u pravilu podrazumijeva 17 kalendarskih mjeseci, i to najčešće od siječnja tekuće godine do kraja svibnja iduće godine. Ovisno o završetku obrade pojedinoga statističkog istraživanja, statistička godina može trajati više ili manje od 17 mjeseci.

Kalendar se objavljuje tri mjeseca prije datuma objavljivanja prvih statističkih podataka u idućoj kalendarskoj godini.

Kalendar sadržava datum, dan, mjesec, tjedan u godini i godinu objavljivanja Priopćenja, naslov i šifru Priopćenja, razdoblje na koje se statistički podaci odnose, razinu prikazivanja podataka i jezik objavljivanja.

Za statističke podatke iz serija publikacija u Kalendaru se najavljuje dan, mjesec, tjedan u godini i godina objavljivanja, vrsta i naziv publikacije, razina prikazivanja podataka i jezik objavljivanja.

Za statističke podatke koji se objavljuju u bazama podataka, zasebnim tablicama i/ili aplikacijama u Kalendaru se najavljuje dan, mjesec, tjedan u godini, vrsta i naziv medija prikazivanja, razina prikazivanja podataka i jezik objavljivanja.

Interaktivni kalendar jest aplikacija koja korisnicima omogućuje pregledavanje datuma objavljivanja statističkih podataka vlastitim odabirom pojedinog dana, tjedna ili mjeseca.

Uz njega se nalazi legenda s objašnjenjima vizualnih oznaka koje prate vremenski tijek objavljivanja statističkih podataka.

Interaktivni kalendar korisnicima također omogućuje jasan uvid u datume objavljivanja prethodno objavljenih statističkih podataka.

Uz svako najavljivanje objavljivanja statističkih podataka nalaze se detalji o statističkim podacima: Program publiciranja u kojem su najavljeni, statističko područje i potpodručje na koje se odnose, vrsta publikacije ili medija objavljivanja, periodičnost objavljivanja, razdoblje na koje se podaci odnose te razina prikazivanja podataka.

Svako odstupanje od plana objavljivanja navedenoga u Kalendaru unaprijed se najavljuje i objašnjava te se određuje novi datum objavljivanja.

Program publiciranja

Program publiciranja (u nastavku teksta: Program) jest katalog medija objavljivanja statističkih podataka Zavoda koji se objavljuje za cijelu statističku godinu unaprijed na internetskim stranicama Zavoda.

Program sadržava pregled okvirnih datuma objavljivanja planiranih za cijelu statističku godinu unaprijed, kao i osnovne informacije o publikacijama, bazama podataka, zasebnim tablicama i aplikacijama u kojima se statistički podaci objavljuju. Mediji objavljivanja prikazani su prema statističkim područjima.

Uz naziv statističkih podataka koji se planiraju objaviti u određenoj statističkoj godini navode se rok i periodičnost objavljivanja, razina prikazivanja podataka, jezik i medij na kojem se podaci objavljuju.

U Programu se nalazi i popis svih objavljenih izdanja Zavoda po statističkim područjima, obavijesti o tome kako doći do informacija i statističkih podataka te Cjenik publikacija i usluga Zavoda.

PROMJENE U ROKOVIMA OBJAVLJIVANJA

Promjene u rokovima objavljivanja statističkih podataka najavljenih Kalendarom, do kojih dolazi zbog nepredviđenih okolnosti koje utječu na unaprijed utvrđeni rok objavljivanja ili dovode do potrebe za neplaniranim objavljivanjem podataka, unaprijed se najavljuju.

Promjene rokova objavljivanja statističkih podataka provode se ažuriranjem Kalendara.

Svaku promjenu u rokovima objavljivanja statističkih podataka Zavod najavljuje najmanje tri radna dana prije datuma objavljivanja na internetskim stranicama Zavoda.

U slučajevima u kojima okolnosti utječu na Kalendarom unaprijed utvrđeni datum objavljivanja, objavljivanje statističkih podataka ažurira se za neki drugi datum (prije ili nakon datuma koji je prvotno najavljen u Kalendaru).

U slučajevima u kojima okolnosti utječu na potrebu za neplaniranim objavljivanjem podataka, u Kalendar se uvrštava neplanirano objavljivanje za točno određeni datum, zajedno sa svim detaljima koji prate svako najavljivanje objavljivanja u Kalendaru. Objavljivanje neplaniranih podataka ne najavljuje se Programom publiciranja nego samo ažuriranjem Kalendara.

Ažuriranjem Kalendara Zavod osigurava korisnicima točne informacije o nadopunama i promjenama u planiranim rokovima objavljivanja statističkih podataka.

Sve promjene i nadopune rokova objavljivanja statističkih podataka moraju biti jasno vidljive u Kalendaru, kao i u pregledu promjena objavljenih uz Kalendar za određenu godinu.

Ažuriranje Kalendara se provodi tako da se u Kalendaru uz planirani datum objavljivanja navodi napomena da se objavljivanje ažurira na novi, točno određeni datum. Planirani datum objavljivanja ne briše se i ostaje vidljiv korisnicima statističkih podataka. Uz novi datum objavljivanja navodi se napomena da je planirano objavljivanje trebalo biti nekoga drugog dana (datuma).

U Pregledu promjena moraju biti vidljive sljedeće informacije: datum ažuriranja, prvotno planirani datum objavljivanja i novi datum objavljivanja u slučajevima promjena u rokovima objavljivanja, odnosno samo datum objavljivanja ako je riječ o neplaniranom objavljivanju, naziv publikacije ili medija objavljivanja koji se ažurira te dodatne informacije.

Uz svaku promjenu u rokovima objavljivanja mora se navesti razlog odstupanja od originalno planiranih datuma, odnosno napomena da je riječ o neplaniranom objavljivanju u slučajevima kada ono nije najavljeno u Programu publiciranja i originalnom Kalendaru.

ISPRAVLJANJE POGREŠAKA U OBJAVLJENIM STATISTIČKIM PODACIMA

Pogreške u objavljenim statističkim podacima mogu biti:

- pogreške pri izračunu
- tehničke pogreške
- jezične pogreške
- ostale pogreške.

Pogreška pri izračunu podrazumijeva svaku pogrešku koja je posljedica netočnog izračuna tijekom procesa obrade prikupljenih podataka pojedinoga statističkog istraživanja.

Tehnička pogreška podrazumijeva propuste nastale tijekom uređivanja, oblikovanja i pripreme te grafičke obrade i dizajna statističkih podataka za objavljivanje.

Jezična pogreška podrazumijeva pogrešku koja je nastala u tekstualnim informacijama koje opisuju i/ili interpretiraju statističke podatke i utječu na točnost i smisao opisa i/ili interpretacije.

Ostale pogreške podrazumijevaju jednostavnije tehničke i jezične pogreške koje ne utječu na točnost i smislenost statističkog podatka.

Pogreške pri izračunu te tehničke i jezične pogreške koje utječu na točnost i/ili smislenost statističkih podataka zahtijevaju objavljivanje ispravka.

U slučajevima kada je utvrđeno da objavljeni statistički podaci sadržavaju pogrešku koja utječe na točnost i smislenost statističkog podatka Zavod, u najkraćem mogućem roku (iznimka od pravila objavljivanja točno u 11 sati određenog dana), objavljuje ispravak kako bi se korisnicima omogućila upotreba točnih statističkih podataka.

Ispravak se obavlja označivanjem pogrešnih podataka zvjezdicom ili izradom corrigende (ispravka) pri objavljivanju statističkih podataka u publikacijama te ažuriranjem baza podataka, zasebnih tablica i podataka u aplikacijama s točno navedenim datumima posljednjih izmjena.

Ispravljanje podatka zvjezdicom primjenjuje u slučajevima u kojima se pogreška uočila tek pri izradi nove publikacije koja sadržava iste serije statističkih podataka za određena razdoblja i koje su već prije objavljene.

Ako se utvrdi da je pri prikazivanju serije statističkih podataka za neko prethodno razdoblje nastala pogreška, statistički podatak se ispravlja, tj. upisuje se drugi, ispravljeni statistički podatak, pokraj kojeg se unosi zvjezdica.

Zvjezdica je znak koji predstavlja informaciju korisnicima da se više ne koriste statističkim podatkom objavljenim u prethodno objavljenoj verziji publikacije jer je pogrešan te da se koriste novim, ispravljenim podatkom koji se objavljuje u trenutačnoj verziji.

Pri objavljivanju sljedeće publikacije iz iste serije zvjezdica se s određenoga statističkog podatka briše te se podatak dalje koristi kao ispravan.

Ispravljanje podatka izradom corrigende koristi se u publikacijama koje sadržavaju serije statističkih podataka i/ili podatak za jedno razdoblje, u kojima se ustanovila pogreška nakon njihova objavljivanja, a prije izrade nove publikacije.

Corrigenda (ispravak) izrađuje se ponovnim objavljivanjem cijele ili dijela publikacije u kojem je pogreška nastala i koja se ispravlja ili objavljivanjem tablice s precizno navedenim mjestima pogrešaka u slučajevima složenijih publikacija.

Corrigenda (ispravak) jednostavnijih publikacija obvezatno sadržava oznaku da je riječ o ispravku te informaciju kojom se objašnjava korisnicima da se umjesto publikacije ili dijela publikacije (navodi se točan naslov i šifra publikacije) koja je objavljena određenog datuma (navodi se točan datum) koriste ispravljenom.

Corrigenda (ispravak) složenijih publikacija obvezatno sadržava oznaku da je riječ o ispravku te sadržava tablicu koja upućuje korisnika na poglavlje, stranicu, redak i stupac određene tablice u kojoj je naveden pogrešan statistički podatak, kao i ispravljeni podatak.

Pri objavljivanju corrigende (ispravka) publikacija korisnike se u uvodnome, tekstualnom dijelu obavještava o razlozima ispravka.

U slučajevima kada je riječ o tiskanim izdanjima, corrigenda (ispravak) u tiskanom obliku prilaže se publikaciji i šalje korisnicima u skladu s [Pravilnikom o distribuciji publikacija Državnog zavoda za statistiku](#).

Na internetskim stranicama Zavoda corrigenda (ispravak) se objavljuje u statističkom području u kojem je objavljena i originalna publikacija te obvezatno sadržava datum objavljivanja. Oznaka (ispravak/Correction) koja naglašava da je riječ o ispravku nikad se ne uklanja.

Publikacija koja sadržava pogrešku ne uklanja se s internetskih stranica Zavoda kako bi korisnici u svakom trenutku imali pristup njezinoj izvornoj i izmijenjenoj verziji.

Ispravak (corrigenda), objavljuje se u najkraćem mogućem roku, neovisno o Kalendaru i ne najavljuje se.

U slučajevima kad je utvrđeno da statistički podaci objavljeni u bazama podataka, zasebnim tablicama i/ili aplikacijama na internetskim stranicama Zavoda sadržavaju pogrešku, ispravak se provodi njihovim ažuriranjem uz točno navođenje datuma posljednje izmjene pri odabiru željenoga statističkog područja.

Kad je riječ o ispravcima jednostavnijih tehničkih i jezičnih pogrešaka koje ne utječu na točnost i smislenost statističkih podataka, ispravci se objavljuju bez obavijesti o učinjenim promjenama.

DOSTUPNOST INFORMACIJA I STATISTIČKIH PODATAKA NA ZAHTJEV KORISNIKA

Korisnici koji tražene informacije i statističke podatke ne mogu pronaći na internetskim stranicama Zavoda mogu uputiti svoje zahtjeve na jedan od sljedećih načina:

- elektroničkom poštom
- putem Obrasca za korisničke zahtjeve koji je dostupan na internetskim stranicama Zavoda
- putem telefona
- porukama upućenima putem društvenih mreža
- u knjižnici Zavoda
- poštom upućenom na adresu Zavoda.

Korisnički zahtjevi mogu se odnositi na objavljene i neobjavljene statističke podatke.

Pristigli korisnički zahtjevi rješavaju se po redosljedu dolaska. Iznimno, korisnički zahtjevi predstavnika medija i zaprimljeni putem Eurostatova portala *European Statistical Data Support* rješavaju se u najkraćem mogućem roku.

Zahtjevi korisnika za objavljenim podacima

Korisnički zahtjevi koji se odnose na objavljene podatke rješavaju se dostavljanjem poveznica na internetsku stranicu Zavoda ili upućivanjem korisnika na knjižnicu Zavoda.

Odgovor se korisnicima dostavlja u roku od 24 sata. U rok se računaju samo radni dani.

Zahtjevi korisnika za neobjavljenim podacima

Objavljuvanjem rezultata određenoga statističkog istraživanja na internetskim stranicama Zavoda korisnici mogu zatražiti neobjavljene podatke iz istog istraživanja.

Neobjavljeni statistički podaci dostupni su isključivo na zahtjev korisnika i usluga njihove pripreme se naplaćuje. Visina naknade za pružanje usluge statističke obrade podataka na zahtjev korisnika utvrđuje se posebnim aktom te [Cjenikom publikacija i usluga Državnog zavoda za statistiku](#).

Pripremi podataka pristupa se tek nakon suglasnosti korisnika s ponuđenim uvjetima.

Statistički podaci pripremljeni posebnom statističkom obradom podataka na zahtjev korisnika diseminiraju se u skladu s [Naputkom o pravilima i metodama zaštite pri diseminaciji službenih statističkih podataka Državnog Zavoda za statistiku](#).

Zahtjevi za povjerljivim podacima za znanstvene svrhe

Zahtjevi za povjerljivim podacima za znanstvene svrhe regulirani su posebnim [Pravilnikom Zavoda](#), kojim se uređuju uvjeti i načini korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

Knjižnica Zavoda

Korisnicima su u knjižnici Zavoda dostupne sve statističke publikacije Zavoda (u tiskanom obliku ili na elektroničkim medijima) i računala za pretraživanje knjižničnoga kataloga, pretraživanje relevantnih baza i korištenje elektroničke građe.

Knjižnično poslovanje definirano je [Pravilnikom o radu knjižnice Državnog zavoda za statistiku](#).

DRUŠTVENE MREŽE

Korisnički računi Zavoda na društvenim mrežama otvoreni su i dvosmjerni komunikacijski kanal za diseminaciju statističkih podataka, informiranje korisnika o aktivnostima Zavoda, popularizaciju službene statistike i promicanje statističke pismenosti.

Sadržaji na društvenim mrežama javni su i dostupni ovisno o postavkama korisničkog računa i društvenoj mreži.

Objavljivanje statističkih podataka na različitim društvenim mrežama prilagođeno je obilježjima korisnika pojedinih društvenih mreža.

KORIŠTENJE STATISTIČKIH PODATAKA

Korisnici statističkih podataka Zavoda i popratnih analiza dužni su pri njihovom korištenju navesti Zavod kao izvor podataka.